

Ajour Uddannelse

Aktuelt nyt til uddannelsesinstitutioner

September 2009

Leder

Finansloven indeholder spændende og vigtig information for skoler

Finanslovsforslaget for 2010 er netop blevet offentliggjort. Det er vel de færreste, som kaster sig over forslaget til finansloven og læser de mange tusinde sider. Skoleledere og andre med særlig interesse for uddannelsesinstitutioner bør dog gennemgå de sider, som vedrører deres hverdag – også selv om Undervisningsministeriet udsender en opsummering af finanslovsforslaget.

Globaliseringspuljen skal genforhandles

Et af de områder, som har den største interesse for uddannelsesinstitutioner, er, at institutionerne hidtil har modtaget 2 mia. kr. om året fra globaliseringspuljen. Denne aftale udløber i 2009, men er videreført i finanslovsforslaget for 2010. I forslaget til finansloven er der afsat ca. 3,3 mia. kr., som skal fordeles til uddannelse, forskning og innovation. Hvad pengene nærmere skal gå til, får uddannelsesinstitutionerne først oplyst, når der er indgået en endelig finanslovsaftale for 2010.

Det er naturligvis meget ubehageligt, at institutionerne først får klarhed over bevillingerne omkring årsskiftet. Hvis nogle tilskud bliver sat meget ned eller helt bortfalder, vil institutionerne få en stor udfordring i 2010, fordi de jo ikke bare kan ændre deres udgifter fra dag til dag.

Det er svært at gennemskue, om forslaget til finansloven reelt set indeholder en forøgelse af tilskuddene svarende til de større beløb fra globaliseringspuljen. Eller om det snarere svarer til at fodre hunden med sin egen hale. Er tilskuddene f.eks.

først nedsat pga. et krav om effektivisering og derefter forøget igen med midlerne fra globaliseringspuljen? Det ved jeg ikke, men det er nok tvivlsomt.

Administrative fællesskaber og forbedret IT

Tilskuddene til administration og bygningsdrift bliver sat ned fra 1. januar 2010. Den forventede besparelse, der ifølge beregninger kan opnås ved indførelse af administrative fællesskaber, høstes i 2010 ved en nedsættelse af taxameterne. Jeg tror ikke helt på, at der alt i alt kan opnås så store gevinster. Nogle uddannelsesinstitutioner har allerede været meget effektive, og de vil under alle omstændigheder opleve en forringelse af vilkårene som følge af besparelsen.

Næste projekt vil være besparelser ved forbedring af IT. I takt med, at effektiviseringerne slår igennem, vil det være muligt at overføre pengene til undervisningen. Det er glædeligt at se intentionen om, at besparelsen kan dedikeres til andre tiltag på Undervisningsministeriets område.

Udkantstilskud til nogle erhvervsskoler

Nogle erhvervsskoler kan glæde sig til et nyt udkantstilskud, som dog finansieres af de eksisterende midler til erhvervsskolerne. Den endelige model vil først blive afklaret i løbet af efteråret.

Bygninger til de tidligere amtsinstitutioner

Den helt store nyskabelse i finansloven for 2010 er indførelse af bygningstaxameter for de tidligere amtsinstitutioner (VUC, SOSU, gymnasier m.v.), som får mulig-

hed for at købe deres bygninger i starten af 2010. Prisen bliver fastsat i dette efterår ud fra en betalingsevne-model. Ved tidligere overdragelse af bygninger fra staten har man anvendt en ret firkantet model med en pris på 50% af den offentlige vurdering. Modellen blev dengang kritiseret af bl.a. Rigsrevisionen. Ved betalingsevne-modellen er der tænkt på mange behov for udligning af forskelligheder. Det bliver frivilligt, om institutionerne vil købe deres bygninger.

Det bliver en meget vigtig opgave for institutionerne at få overblik over alle aspekter af en overtagelse af bygningerne. Prisen skal opgøres, og forudsætnin-gerne herfor er meget vigtige at forstå, herunder også forudsætningen om elevprognosen. Finansieringen skal tilvejebringes, og der skal vælges mellem mange forskellige finansieringstyper, hvor de drifts- og likviditetsmæssige konsekvenser er vidt forskellige. Valget kan få stor betydning for den fremtidige udvikling af institutionen. For de institutioner, som er i lejede bygninger, vil det skulle vurderes, hvorvidt denne løsning er hensigtsmæssig fremover, og om der evt. findes alternativer. For alle institutioner er der behov for at søge vejledning til de meget vigtige beslutninger.

God læselyst

Niels Villadsen

Redaktion: Kim Vorret (ansvarshavende), Niels Villadsen, Henriette Nielsen, Lars Østergaard, Carsten Nielsen, Sanne A. Arntoft (kommunikationskonsulent).

Layout: Cool Gray A/S og PwC MCS 049009. **Tryk:** Cool Gray A/S. **Oplag:** 700 eks. **ISSN** 1903-8917.

AjourUddannelse er en PricewaterhouseCoopers publikation, der behandler aktuelle emner, der berører uddannelsesinstitutionernes daglige drift. Denne publikation udgør ikke og kan ikke erstatte professionel rådgivning. PricewaterhouseCoopers påtager sig intet ansvar for tab, nogen måtte lide som følge af handlinger eller undladelser baseret på publikationens indhold, ligesom PricewaterhouseCoopers ikke påtager sig ansvar for indholdsmæssige fejl og mangler. © 2009 PricewaterhouseCoopers. Med forbehold af alle rettigheder. PricewaterhouseCoopers betegner det netværk af virksomheder, der er omfattet af PricewaterhouseCoopers International Limited, hvor hver enkelt virksomhed er en særskilt og uafhængig juridisk enhed.

Indhold

Leder 2

Har gymnasier mulighed for godtgørelse af energifgifter? . . . 4

Fornyelse af selvejet – fra inputstyring til outputstyring. 6

Overgang til statens regnskabsregler. 8

Intern økonomistyring. 10

Multimedieskatten 14

Etablering af VEU-centre 18

Tilsynsplaner 20

Tips og råd 22

Har gymnasier mulighed for godtgørelse af energiafgifter?

Det er et spørgsmål, som har fået fornyet aktualitet i 2009.

Ifølge gældende energiafgiftslove har der kunnet ske godtgørelse af energiafgifter, hvis gymnasiet har ret til momsfradrag. Skatterådet har tidligere besluttet, at momsfradragsretten i et gymnasium skal opgøres efter et skøn. Et sådant skøn vil dog sjældent udgøre mere end 1-2%.

.....
Af Sandra Erichsen, sae@pwc.dk

Landsskatteretten har i foråret 2009 afsagt tre enslydende kendelser om, at gymnasier kan få godtgjort energiafgifter, hvis gymnasiet har momspligtige aktiviteter. Det er der for så vidt ikke noget nyt i. Det nye består derimod i måden at opgøre omfanget af godtgørelsen på.

Fradragsretten skal nemlig nu opgøres efter en omsætningsfordeling, og i denne indgår der ikke noget taxametertilskud.

Herved har landsskatteretten nu givet gymnasierne mulighed for at få godtgjort

energiafgifter i langt større omfang end tidligere.

SKATs holdning til sagen

SKAT har valgt ikke at indbringe kendelserne for domstolene. I stedet har Skatteministeriet netop udsendt en kommentar til disse kendelser, hvori man tilkendegiver, at de efter ministeriets opfattelse er forkerte, og at man i lignende sager også fremover vil håndhæve, at et gymnasium skal opgøre sin momsfradragsret efter et skøn.

Skatteministeriet fastholder med andre ord den tidligere praksis fra skatterådet og ignorerer således landsskatterettens opfattelse.

Retten til godtgørelse

I PwC undrer vi os over Skatteministeriets fremgangsmåde. Den er ikke alene højst usædvanlig, men også i strid med de forvaltningsretlige spilleregler, der gælder for myndigheders adfærd, når kendelser går dem i mod, sådan som det her er tilfældet.

Vi mener ikke, at SKAT uden videre kan se bort fra de kendelser, som landsskatteretten har afsagt. Hvis SKAT ønsker at ændre den retstilstand, som en kendelse er udtryk for, må man indbringe denne for domstolene inden for den gældende frist. Og det er ikke sket i dette tilfælde. Alternativt kan man skærpe en praksis – dog kun fremadrettet og efter en pas-

sende varsel til de berørte, så disse kan nå at indrette sig på skærpselsen. Dette er heller ikke sket.

At man således fastholder en praksis, som er tilsidesat af landsskatteretten, er i strid med den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning om, at lige tilfælde skal behandles ens.

Det er derfor nu op til gymnasierne at afgøre, om man vil udfordre Skatteministeriets opfattelse omkring godtgørelse af energifgifter.

Som flere formentlig har læst og hørt om i medierne, er der gået politik i sagen om gymnasiers ret til godtgørelse af energi-

afgifter. Derfor kan alt ske, og sidste ord er nok ikke sagt i denne sag.

Vi anbefaler af samme grund, at gymnasierne ikke indsender noget krav lige nu, men afventer situationen. Hvis et krav om godtgørelse af energifgifter alligevel ønskes indsendt til SKAT, har vi nedenfor redegjort for tidsfristerne.

Hvornår skal kravet på godtgørelse rejses?

Når en kendelse fra landsskatteretten underkender praksis, gælder der en regel om, at andre berørte kan søge om godtgørelse i op til 6 måneder efter, at landsskatterettens kendelse er offentliggjort. Offentliggørelsen skete den 14. maj

2009, og gymnasierne har derfor indtil den **14. november 2009** til at rejse krav om godtgørelse tilbage til 1. januar 2004.

Vælger man kun at søge godtgørelse tilbage til 1. januar 2007, hvor gymnasierne blev selvejende institutioner, skal kravet indsendes senest den **10. maj 2010**.

Bistand til tilbagesøgning af energifgifter

Hvis gymnasierne ønsker assistance i forbindelse med opgørelse af energifgifter, har PwC specialister, der kan bistå med dette. Hvis du vil høre nærmere, så kontakt Mette Just på telefon 3945 3020, e-mail mju@pwc.dk

Fornyelse af selvejet – fra inputstyring til outputstyring

Undervisningsministeriet udsendte den 2. april 2009 rapporten ”Selvejende institutioner – regulering, styring og effektivitet”. Rapporten danner grundlag for Undervisningsministeriets arbejde med en fornyelse af selvejet og skal være med til at sikre uddannelser i verdensklasse i Danmark.

.....
Af Henriette Nielsen, hnn@pwc.dk

Rapportens arbejdsgruppe anbefaler, at der i det ministerielle arbejde med fornyelsen af selvejet arbejdes hen imod en styringsændring af institutionerne fra inputstyring til outputstyring. Samtidig skal ændringerne være med til at sikre, at:

- Staten som tilskudsgiver får sikkerhed for, at der sker en opfyldelse af de politiske mål, som ligger til grund for udbetaling af tilskud til den enkelte institution (jf. nedenfor).
- Den enkelte selvejende institutions bestyrelse har et reelt råderum, der giver mulighed for selv at bestemme institutionens virksomhed og tilrettelæggelse af opgavens udførelse.
- Der sker en optimal forvaltning af statens aktiver, så der ikke bliver uforholdsmæssig stor risiko for tab af de enkelte institutioners formue.
- Der sker en effektiv tilrettelæggelse af styringsredskaberne, således at

disse forenkles og afvejes i forhold til deres effekt og de dertil hørende omkostninger.

Inputstyring

Den nuværende inputstyring af institutionerne er karakteriseret ved et omfattende regelsæt af både input, organisering og opgavevaretagelse.

Inputstyring sker især gennem reglerne for udbetaling af tilskud til institutionerne, som fastlægges i forbindelse med finansloven og ved bekendtgørelserne om tilskudsbetingelser og principperne for tilskud.

Samtidig findes der en lang række regler og bestemmelser, der fastlægger forholdene omkring institutionernes ledelse, personale og regnskabsafregning.

Opnåelse af de politiske mål

Rapportens arbejdsgruppe mener, at anvendelsen af taxameterfinansiering af aktiviteterne er måden at sikre, at de politiske mål bliver opfyldt. Taxameterne tilskynder nemlig institutionerne til at udvikle sig og på den måde tiltrække og fastholde de studerende på institutionen.

Som det er i dag, er taxameterfinansieringen kompleks og individuel fra institutionstype til institutionstype. Overordnet set tildeles der efter de samme principper for tidstro og tidsforskudte taxametre, selvom at der i praksis er væsentlige forskelle i principperne for tildeling af tilskud. Det gør, at nogle institutionstyper får tildelt efter tilstedeværelse, andre for gennemførelse af semestre og andre igen for færdiggørelse af dele af studiet – eller en kombination af disse.

Det anbefales derfor at gøre disse regler mere simple og gennemskuelige. Der forventes et udspil til en forenklet model for tildeling af tilskud, som kan indarbejdes i finansloven for 2011. Det betyder, at den tidligst foreligger i løbet af foråret/sommeren 2010.

Det bliver interessant at se, hvordan en fremtidig taxametermodel vil blive skruet sammen, når man ønsker fokus flyttet fra input til output.

Outputstyring

Ved outputstyring af institutionerne vurderes det, at der med de valgte modeller vil forekomme mindre bureau-

krati, fordi styringen vil fungere bedre og blive optimeret af it-understøttelsen. På denne måde kan der løbende ske en mere effektiv opfølgning på resultatopnåelse og målopfyldelsen, ligesom der løbende kan ske en central opfølgning på, hvorvidt det output, den enkelte institution og sektoren har, svarer til de politiske mål, der er opsat.

Staten bruger i dag i høj grad resultatet af den udførte revision på de enkelte institutioner til en vurdering af output og foretager som sådan ikke en generel sammenligning af output på tværs af uddannelsesinstitutionerne, fordi data og datagrundlag på nuværende tidspunkt ikke er tilstrækkelige til at sikre et validt sammenligningsgrundlag.

Af samme grund vurderes det i rapporten, om der ved udførelsen af revisionen kan skabes yderligere fokus på output. Samtidig vurderes det, om der kan generes it-værktøjer, der understøtter en vurdering af output på de enkelte institutioner, både på tværs af institutionstyper og for sektoren generelt.

I dag udføres der på alle institutioner finansiell revision, juridiskkritisk revision og forvaltningsrevision. Herudover udføres der en del andre revisionsopgaver, fordi lovgivningen kræver dette. Således skal der en gang om året udføres et uanmeldt beholdningseftersyn, ligesom der skal udføres revision og afgives erklæring ved alle indberetninger af tilskudsudløsende aktivitet.

Det overvejes, om det uanmeldte beholdningseftersyn fremover ikke længe skal være et lovkrav, men i stedet bero på en vurdering fra revisor, hvorvidt der er interne kontroller på institutionen, der kan være med til at gøre eftersynet overflødig. Bibeholdes det uanmeldte beholdningseftersyn, overvejes det at ændre det fra hvert år til kun at finde sted hvert andet eller tredje år.

Ved indberetning af tilskudsudløsende aktivitet skal der i dag afgives en revisorerklæring for hver indberetning, der foretages af institutionen. Arbejdsgruppen lægger op til, at der i stedet kun sker afgivelse af kvartalsvise eller årlige revisorerklæringer for den indberettede aktivitet, hvilket vil være en væsentlig

administrativ lettelse for den enkelte institution.

Endelig anbefales det, at der arbejdes hen imod en forvaltningsrevision, der er mere målrettet de områder, hvor der er stor væsentlighed og risiko. Til brug for udførelsen af forvaltningsrevisionen skal der samles data i et datavarehus. Disse data kunne være regnskabsdata, løndata eller studieadministrative data, der opstilles på en sammenlignelig og gennemskuelig måde.

Ved at etablere et datavarehus forventes der færre ad hoc-forespørgsler fra ministerierne, da en stor del af data nu vil være tilgængelige i datavarehuset.

For at data skal kunne anvendes til sammenlignelige formål er det vigtigt, at disse er indberettet og opstillet på samme grundlag. Især i regnskabsreguleringen er der på nuværende tidspunkt store forskelle hos de enkelte institutioner. Derfor påtænker man at indføre, at alle institutioner skal aflægge regnskab efter statens regnskabsregler med virkning fra den 1. januar 2011.

Overgang til statens

Udsendelsen af Undervisningsministeriets rapport ”Selvejende institutioner – regulering, styring og effektivitet” er startskuddet til regnskabsaflæggelse efter statens regnskabsregler.

regnskabsregler

.....
Af Niels Villadsen, ntv@pwc.dk

Rapportens konklusion er, at de regulerede uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet (professionshøjskoler, institutioner for erhvervsrettede uddannelser, VUC'ere, gymnasier mv.) skal overgå fra regnskabsaflæggelse med afsæt i årsregnskabsloven til statens regnskabsregler. Dermed kommer disse institutioner til at aflægge årsrapporten efter samme principper som universiteterne.

Regnskabsaflæggelse efter årsregnskabsloven egner sig godt til at vurdere en virksomhed ud fra en aktionærs synsvinkel. Dette behov har uddannelsesinstitutionerne ikke. Til gengæld har staten et behov for at kunne følge op på, hvorvidt bevillingsanvendelsen har levet op til den politisk ønskede kvalitet, og om den er sket tilstrækkeligt effektivt.

Regnskabsaflæggelse efter de statslige regnskabsregler

Den tværministerielle arbejdsgruppe konkluderer, at de forskellige regnskabsregler gør det vanskeligt at foretage en systematisk sammenligning af institutionernes performance, herunder identificere "best practice" og foretage en tværgående prioritering i sektoren. Arbejdsgruppen finder dette uholdbart, når staten årligt tildeler de selvejende institutioner omkring 47 mia. kr. i tilskud, og institutionerne tilvejebringer ydelser med stor samfundsøkonomisk betydning. Arbejdsgruppen anbefaler derfor, at alle selvejende institutioner som udgangspunkt aflægger regnskab efter de statslige regnskabsregler.

På mange måder ligner statens regnskabsregler årsregnskabslovens regler. Det væsentligste grundlæggende princip efter begge systemer er, at regnskabet er omkostningsbaseret. Dermed henføres

omkostningerne til den periode, hvor de forbruges. Aktiver, som anvendes i flere år, vil blive afskrevet og dermed omkostningsført over levetiden. Ansatte optjener ret til at holde ferie, hvilket gør, at der løbende udgiftsføres den løn, som senere afvikles ved afholdelse af ferie. Tilsvarende vil overarbejde medføre en omkostning, når medarbejderen har ekstra timer og ikke på tidspunktet for udbetalingen.

Tilpasning af statens regnskabsregler

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at det til en vis grad vil være nødvendigt at tilpasse kravene til den statslige årsrapport til institutionernes art og omfang. Den væsentligste afvigelse er på bygningsområdet, hvor afskrivningerne efter statens regnskabsregler er noget strammere end de minimumsregler, Undervisningsministeriet har udstukket. Statens regnskabsregler siger som udgangspunkt afskrivning over 50 år uden mulighed for scrapværdi, mens Undervisningsministeriets regler giver mulighed for afskrivning over 60 år med en scrapværdi på 50%. Der lægges altså op til en tilpasning af statens regnskabsregler. På trods af tilpasning må det dog antages, at nogle institutioner skal afskrive mere end hidtil.

Der er også en del områder, hvor statens regnskabsregler ikke har fastsat regler. Det er f.eks. ved fusioner og spaltninger og ved indgåelse af finansielle kontrakter. Det forventes, at der på disse områder vil blive henvist til årsregnskabslovens regler.

Endelig har nogle erhvervsskoler og professionshøjskoler i de senere år foretaget periodisering af statstilskud, mens andre ikke har foretaget disse periodiseringer. Overgang til statens regnskabsregler kan medføre, at der bliver udstukket faste retningslinjer herom.

Arbejdsgruppen foreslår, at de største institutioner såsom universiteter og profes-

sionshøjskoler skal anvende de komplette statslige regnskabsregler, herunder også målrapportering.

De erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner, de almene gymnasier og VUC'erne fritages måske for målrapporteringen.

Det forventes, at overgangen til statens regnskabsregler vil ske pr. 1. januar 2011.

Undtagelser ved overgangen til statens regnskabsregler

Undervisningsministeriet har haft en arbejdsgruppe nedsat med repræsentanter for de forskellige skoleformer og revisorer med særlig skoleerfaring. Konklusionen fra denne gruppe er, at en overgang til statens regnskabsregler bør suppleres med følgende undtagelser:

- Anvendelse af scrapværdi i forbindelse med beregninger af afskrivninger på materielle anlægsaktiver
- Mulighed for at foretage nedskrivninger
- Mulighed for at foretage opskrivninger
- Alene at anvende lineær afskrivningsmetode
- Eventuel "bunkning" af materielle anlægsaktiver skal være frivillig
- Anvendelse af årsregnskabslovens bestemmelser på de områder, hvor der ikke er opstillet statslige regler, herunder pengestrømsopgørelse, noter og specifikationer i årsrapporten.

Det er vores opfattelse, at en overgang til statens regnskabsregler på nogle punkter vil være et tilbageskridt. Derfor vil der sikkert opstå et større behov for udarbejdelse af interne regnskaber, som i højere grad understøtter institutionernes behov for et effektivt styringsinstrument.

Intern økonomistyring

Intern økonomistyring er vigtig i alle virksomheder – også for uddannelsesinstitutioner. For uddannelsesinstitutioner er økonomistyringen desuden en del af den offentlige forvaltning, der ud over økonomistyring også omfatter produktivitet, effektivitet og sparsommelighed.

.....
Af Thomas Kjær, tkj@pwc.dk

Alle områder i den offentlige forvaltning har enten direkte eller indirekte indflydelse på den interne økonomistyring.

Den 1. januar 2010 overtager de statslige selvejende institutioner ejendomme fra staten. Med overtagelsen følger der en række økonomiske forpligtelser og en markant ændring i pengestrømmene, som i højere grad end tidligere stiller krav til den interne økonomistyring.

Herudover vil både de statslige og ikke-statslige selvejende uddannelsesinstitutioner fra og med 1. januar 2010 blive reduceret i taxameterne pga. regeringens krav om effektiviseringer (administrative fællesskaber). Herudover stiller det første udspil til den nye finanslov for 2010 krav om yderligere besparelser, og det betyder, at den interne økonomistyring bliver endnu mere vigtig for den enkelte uddannelsesinstitution. Til sidst har Undervisningsministeriet varslet, at statens regnskabsregler skal følges – dog først fra og med 1. januar 2011.

Med de mange forskellige og løbende økonomiske udfordringer i uddannelsessektoren er "bundlinjen" langt fra det eneste styringsredskab i den inter-

ne økonomistyring. Likviditeten er nemlig mindst lige så vigtig som "bundlinjen", da "bundlinjen" ikke er lig med likviditeten. Og uden likviditet er der ingen fremtid.

Der er mange pengestrømme (forskydning i likvider), som ikke kan udledes direkte af "bundlinjen". Dette er f.eks. forskydningen i udbetaling af statstilskud, afdrag på lån og foretagne investeringer.

Intern økonomisk styring indeholder 4 delprocesser

Den interne økonomiske styring er en proces, som foregår gennem hele regnskabsåret og overordnet set omfatter 4 delprocesser:

- 1. Beslutning:** Der skal træffes beslutning om de fremtidige aktiviteter på institutionen for det kommende regnskabsår.
- 2. Planlægning:** Økonomien skal planlægges på baggrund af de beslutninger, der er truffet.
- 3. Kontrol:** Der skal føres kontrol med, hvorvidt beslutningerne bliver gennemført som vedtaget, og om det har den forventede økonomiske effekt.
- 4. Information:** På baggrund af kontrollen opnås der information om de faktiske hændelser. Denne information danner

grundlag for planlægning og beslutning omkring aktiviteterne i den resterende del af indeværende regnskabsår og det efterfølgende regnskabsår.

Herefter starter processen forfra.

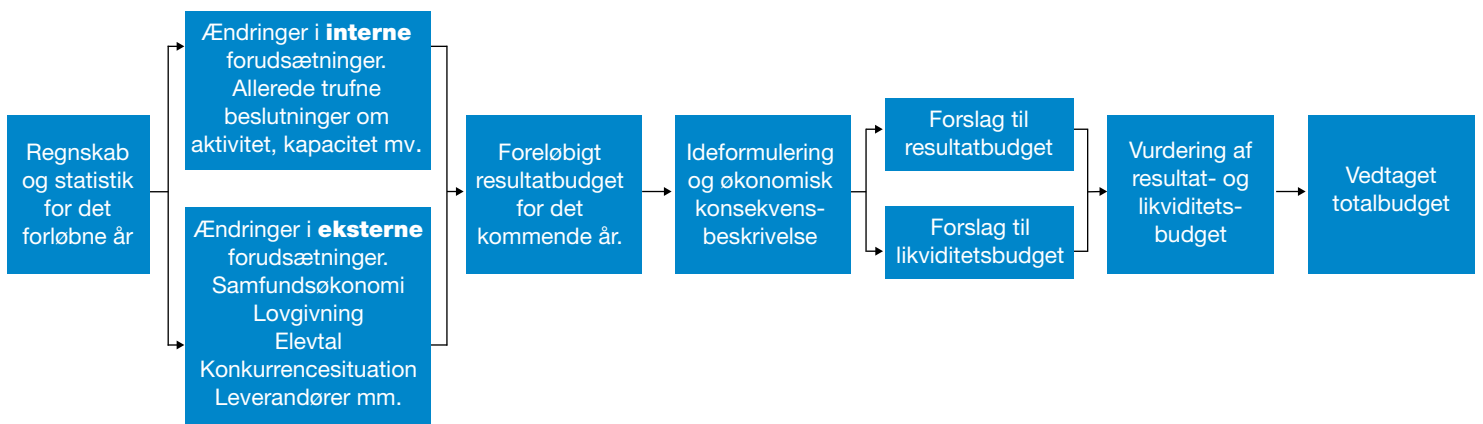
Budgetproceduren

Under ovenstående punkt 2 indgår budgetproceduren. Budgetproceduren starter normalt i løbet af efteråret og bør være afsluttet med et vedtaget budget, inden det kommende regnskabsår begynder.

Budgetproceduren omfatter 2 faser – først den passive fase og så den aktive fase.

Den passive budgetfase tager sit udgangspunkt i regnskab og statistikker for det forløbne regnskabsår. Hertil kommer ændringer i allerede kendte forhold. Det omfatter interne forhold såsom allerede vedtagne beslutninger om aktiviteter, antal medarbejdere, holdstørrelser mv. samt ændringer i **eksterne** forhold såsom lovgivning, samfundsforhold, elevtal mv. På denne baggrund udarbejdes et foreløbigt resultatbudget (budget for resultatopgørelsen).

Dernæst kommer den aktive budgetfase. Med udgangspunkt i det foreløbige

resultatbudget, som oftest ikke er tilfredsstillende, skal nye idéer og tiltag vurderes, og der skal udarbejdes økonomiske konsekvensberegninger. I hver fase udarbejdes et nyt resultatbudget, og processen fortsætter, indtil der opnås et

tilfredsstillende og realistisk resultatbudget. Processen kan illustreres som i figuren ovenfor.

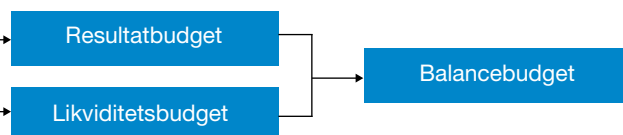
Ofte bliver der kun udarbejdet ét resultatbudget, hvilket normalt ikke er til-

strækkeligt til at kunne opretholde en god økonomisk styring. Hele budgettet er sammensat af en række delbudgetter, som hver især giver oplysninger til brug for udarbejdelse af totalbudgettet, jf. nedenstående figur.

Delbudgetter

Hovedbudgetter (Totalbudgettet)

Totalbudgettet indeholder således flere delelementer:

- Aktivitetsbudgettet omfatter statstilskud og andre indtægter
- Kapacitetsbudgettet omfatter omkostningerne til at opretholde den forventede aktivitet, dvs. lærerlønninger, lokaler, markedsføring mv.
- Investeringsbudgettet omfatter de forventede investeringer, som ikke indgår i resultatopgørelsen. Det omfatter f.eks. bygninger og undervisningsudstyr.
- Finansieringsbudgettet omfatter forventede finansieringskilder, som ligger ud over, hvad driften tilfører af likviditet. Det omfatter f.eks. optagelse af prioritetslån og afdrag herpå.

Det er ikke tilstrækkeligt, at institutionen kan præstere et overskud på resultatopgørelsen, hvis institutionen ikke har tilstrækkelig likviditet til at gennemføre den forventede aktivitet. Derfor er likviditetsbudgettet en lige så vigtig del af budgettet som resultatbudgettet.

Likviditetsbudgettet

Resultatbudgettet viser indtægter og omkostninger, mens likviditetsbudgettet viser ind- og udbetalinger. I tabellen til højre er vist to simple eksempler på, hvordan likviditeten kan afvige fra driftsresultatet.

Af tabellen ses det, at to institutioner, som har identisk indtjening, kan have vidt forskellige pengestrømme og dermed forskellige krav til likviditetsstyringen.

I starten af selvejeperioden (statslige), hvor institutionerne ikke foretog nogen væsentlige investeringer, og hvor der var tale om overgangstilskud, lå institutionerne inde med stor overskudslikviditet. Men nu hvor institutionerne bl.a. skal til at investere i bygninger og dermed indgår store økonomiske forpligtelser, er det vigtigt, at der også udarbejdes et likviditetsbudget.

	Institution 1	Institution 2
Resultatbudget		
Budgetteret resultat før afskrivninger	400.000	400.000
Afskrivninger	250.000	250.000
Resultatbudget	150.000	150.000
Likviditetsbudget		
Resultat ifølge resultatbudget	150.000	150.000
Afskrivninger	250.000	250.000
Likviditet fra driften	400.000	400.000
Køb af ejendom	-15.000.000	-15.000.000
Optagelse af prioritetslån	7.500.000	4.000.000
Afdrag på prioritetslån	-400.000	-225.000
Ændring i tilgodehavender	75.000	-75.000
Årets likviditetseffekt	-7.425.000	-10.900.000

Tabellerne viser, at et overskud på driften ikke er ensbetydende med, at likviditeten ændrer sig i overensstemmelse med overskuddet. Likviditeten bliver også påvirket af de planlagte investeringer og den valgte finansiering af disse. Ligeledes vil den løbende udvikling i tilgodehavender og kreditorer samt tidsterminerne for udbetalingen af statstilskuddene også påvirke likviditeten.

Balancebudgettet

Samtidig med resultatbudgettet og likviditetsbudgettet udarbejdes balancebudgettet. Det omfatter samtlige statusposter og viser den forventede udvikling i aktiverne og gældsposterne. Sammen med resultat- og likviditetsbudgettet udgør det institutionens samlede budget for det kommende regnskabsår.

Særlige forhold

Ud over den talmæssige del bør der desuden udarbejdes en verbal formulering af de forudsætninger, som ligger til grund for budgettet, ligesom at der skal være dokumentation for beregningerne og budgettets tal.

Budgetopfølgning

Når budgettet er udarbejdet, danner det grundlag for den efterfølgende kontrol. For at kunne bruge budgettet aktivt i kontrolproceduren bør følgende forhold iagttages i forbindelse med udarbejdelsen af budgettet:

- Budget og perioderegnskab skal udarbejdes efter samme principper. Der skal tages stilling til, hvorvidt der skal budgetteres efter indtægter og omkostninger eller efter betalingspricipet. Dvs. hvis en given post er periodiseret i budgettet, skal den ligeledes periodiseres i forbindelse med udarbejdelsen af perioderegnskabet.
- Regnskabsopstillingen skal være ensartet i budget og perioderegnskab, så det er direkte sammenligneligt.
- Budgetkontrollen skal være overskuelig og udarbejdes som et hensigtsmæssigt styringsredskab.

For at budgetkontrollen kan danne grundlag for en troværdig økonomisty-

ring, skal institutionen sikre, at der er etableret en fast afstemningsprocedure. Det kræver som udgangspunkt, at bogføringen er ajourført i henhold til en fastlagt tidstermin, således at perioderegnskabet kan udarbejdes inden for en fornuftig tidsramme.

Før perioderegnskabet udarbejdes, bør opfølgningen af budgettet gennemgås med de budgetansvarlige, således at eventuelle afvigelser kan forklares. Herved ses, om en given budgetafvigelse skyldes periodiseringsfejl, eller om der er tale om reelt over- eller underforbrug, hvor der eventuelt skal gribes ind.

Perioderegnskabet skal ud over opfølgning på resultatbudgettet tillige omfatte opfølgning på status- og likviditetsbudgettet.

Sammen med perioderegnskabet bør der udarbejdes en verbal beskrivelse af de væsentligste budgetafvigelser. Hermed får ledelsen samlet et godt beslutningsgrundlag for eventuelt at gribe ind og foretage ændringer i de planlagte aktiviteter for resten af året.

At udarbejde et budget er en vanskelig proces, som kræver erfaring med den økonomiske proces i institutionen hen over året. Resultatbudgettet giver

normalt ikke anledning til problemer, mens status- og likviditetsbudgettet kan være vanskeligere at udarbejde.

Vi skal dog anbefale, at institutionerne ikke af den grund nøjes med at udarbejde resultatbudgettet, men tager udfordringen op. Vigtigheden af især pengestrømsbudgettet bliver – især for de statslige selvejende institutioner – væsentligt forøget i 2010 pga. bygningsovertagelsen og konsekvenserne på investerings- og finansieringssiden. Men også andre selvejende institutioner bør udarbejde et likviditetsbudget og foretage en regelmæssig opfølgning i forhold til den faktiske likviditet.

Multimedieskatten

Fra og med 2010 træder der en ny skattelov i kraft, som vil få betydning for borgere, der bl.a. anvender computer, internet og/eller telefon i deres arbejde. Nu skal der nemlig betales skat af en række goder, som førhen var gratis.

.....
Af Betri Pihl Schultze, bps@pwc.dk

Uddannelsesinstitutionerne og deres medarbejdere er en faggruppe, som i høj grad vil blive ramt af de nye regler om multimediebeskatning, fordi mange medarbejdere naturligvis anvender computer i deres daglige arbejde.

Hvad er egentlig et multimedie?

Når vi taler om multimedia i arbejdsmæssig sammenhæng, er der tale om en computer, internetadgang og/eller telefon, som stilles til rådighed af arbejdsgiveren. Hvis en medarbejder tildeles et eller flere af disse goder, beskattes medarbejderen årligt af 3.000 kr. Beskatningen er uafhængig af, hvor mange af goderne medarbejderen tildeles.

Efter de nye regler bliver medarbejderen beskattet, hvis arbejdsgiveren stiller en bærbar computer til rådighed eller stiller flere multimedier til rådighed for medarbejderens private benyttelse. Sidstnævnte vil sige, at også andre personer i husstanden har adgang til de pågældende goder – men ikke, at arbejdsgiveren direkte stiller multimedier til rådighed

til medarbejderens ægtefælles eller børns private benyttelse. Multimediebeskatningen forudsætter altså, at medarbejderen har privat rådighed over et af de pågældende goder.

Hvis medarbejderen således bare en enkelt gang tager et af goderne med hjem, er der en formodning om, at der er privat rådighed over godet, og derfor udløses beskatningen. Derimod udløses der ikke nogen beskatning, blot fordi medarbejderen har fået udleveret en bærbar computer på sin arbejdsplads og derved har mulighed for at tage computeren med hjem.

Det er op til medarbejderen at dokumentere, at telefon eller computer kun er brugt erhvervmæssigt. Det kan i praksis være vanskeligt at bevise, så multimedieskatten synes i virkeligheden svær at undgå. En arbejdsgiverbetalt fastnettelefon eller installation af internetforbindelse på medarbejderens bopæl vil dog altid udløse beskatning.

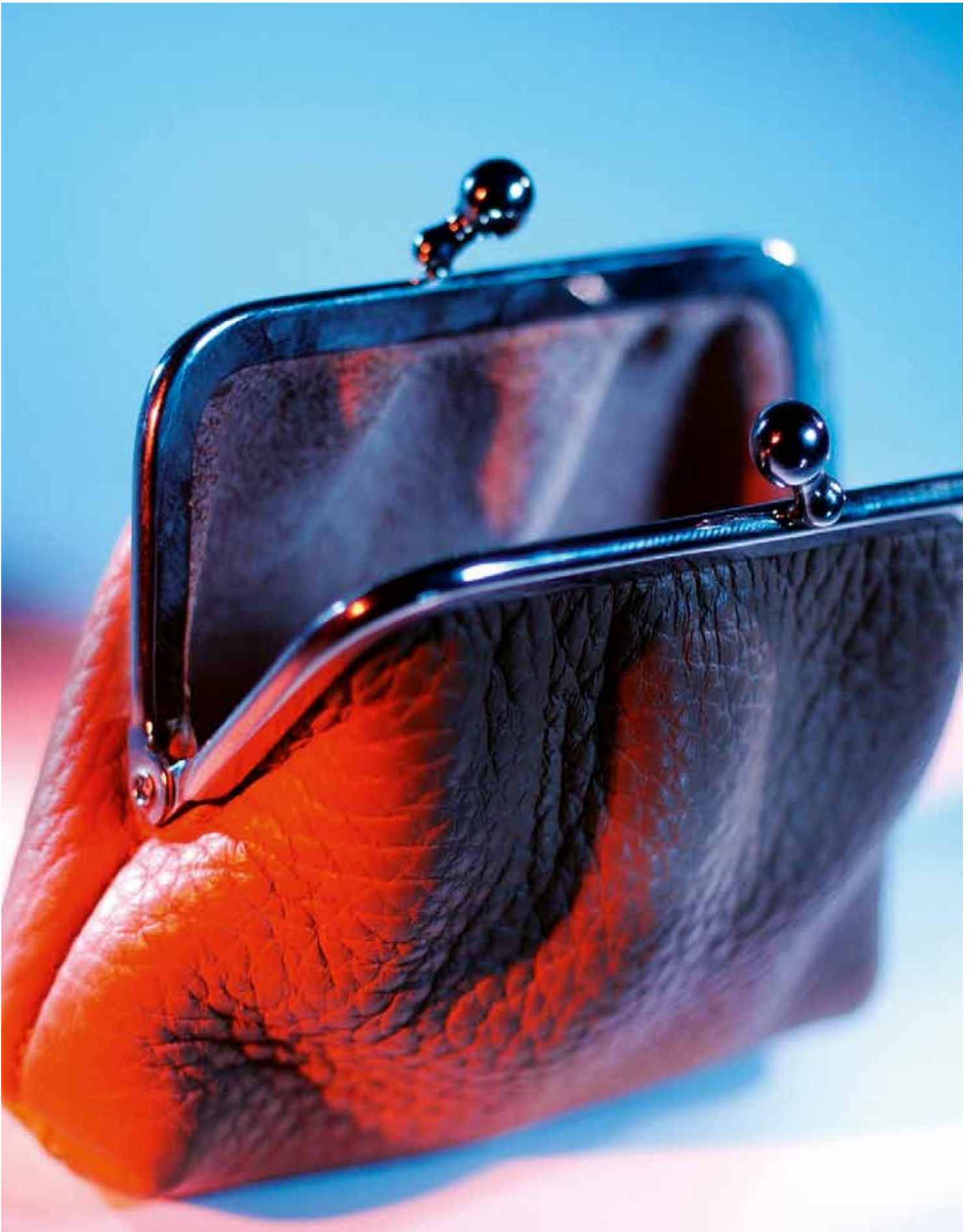
I debatten op til vedtagelsen af lovændringen i foråret 2009 blev bl.a. skolelærernes daglige arbejdsbehov

af computeren diskuteret, og det resulterede i, at Skatteministeriet forelagde nogle eksempler på, hvordan visse faggrupper som skolelærere og tilkaldte vagter kan undgå multimedieskatten, når de anvender multimediet i deres arbejde.

Skolelærere/undervisere

Hvis en skoles lærere har mulighed for at låne en af skolens computere med hjem med et særligt program til brug for forbedelse og efterbehandling af undervisning, vil der være tale om ren erhvervmæssig anvendelse af computeren, som ikke direkte er stillet til rådighed for medarbejderen. Denne situation vil ikke udløse multimedieskatten. Det er vigtigt at bemærke, at der naturligvis skal være et arbejdsmæssigt behov, at det skal kunne dokumenteres, at computeren udelukkende anvendes erhvervmæssigt, og at der kun er et begrænset antal computere til rådighed for hjemlån fra skolens side.

Hvis computeren ofte befinder sig på en lærers bopæl, indikerer det på den anden side, at computeren reelt er stillet til rådighed til privat benyttelse, og at vedkommende således er omfattet af multimedieskatten.

Det kan derfor konstateres, at lærere i fremtiden er nødt til at låne sig frem til en computer på skolen, når de har et arbejdsmæssigt behov, hvis de vil undgå beskatning. Spørgsmålet er dog, om ikke behovet eksisterer hver dag for lærere i dagens Danmark, og at multimedieskatten derfor nærmest bliver umulig at undgå.

”Tilkaldevagten”

I bemærkninger til loven lægges der desuden nu op til at gøre det muligt at afkræfte den private brug af telefonen, hvis den tages med hjem, fordi brugen af telefonen er nødvendig for at kunne udføre arbejdet. Det kunne f.eks. gælde for en tilkaldevagt, eller fordi arbejdsgiveren, kunder eller andre skal kunne komme i kontakt med medarbejderen i og uden for almindelig arbejdstid.

Dette forudsætter ligesom i dag, at der indgås en ”tro og loveerklæring” mellem arbejdsgiveren og medarbejderen om udelukkende erhvervsmæssig anvendelse af telefonen. Hertil er der indført en

decideret kontrolforpligtelse for arbejdsgiveren om at sikre, at telefonen kun anvendes erhvervsmæssigt. Dette kan ske ved, at arbejdsgiveren får udtræk af specificerede lister på telefonopkald, som medarbejderen har foretaget. Den hidtidige praksis, som muliggjorde enkeltstående opkald til hjemmet på en sådan telefon uden beskatning, ophæves. Det vil dog ikke være muligt at indgå ”tro og loveerklæringer” for en computer, der tages med hjem, eller en internetadgang fra bopælen, da der ikke findes samme dokumentationsmulighed ved disse goder.

En telefon omfatter efter bemærkningerne også små håndholdte computere, hvis hovedfunktion er telefoni og evt. kalender- og tidsregistreringsfunktion såsom PDA o.lign.

Kundebesøg og forretningsrejser

Der er desuden mulighed for at afkræfte formodningen om privat rådighed over et multimedie, hvis medarbejderen er på forretningsrejse eller skal på kundebe-

søg og i den forbindelse har et arbejdsbetinget behov for at få stillet et eller flere multimedier til rådighed. Her forudsættes det, at godet kun anvendes erhvervsmæssigt og faktisk kun anvendes som et arbejdsredskab, og at medarbejderen ikke uden unødigt besvær har mulighed for at aflevere multimediet på arbejdspladsen, f.eks. umiddelbart før eller efter et kundebesøg.

Hvordan skal multimediet håndteres?

Hvis begge ægtefæller får stillet et eller flere af de pågældende goder til rådighed af deres arbejdsgivere, bliver begge ægtefæller beskattet af 3.000 kr. årligt. Det er ikke muligt som i dag at reducere den skattemæssige værdi af fri telefon med privatafholdte udgifter til telefon eller internetforbindelse for sig selv eller familien.

Multimedieskatten gøres desuden til A-indkomst, således at arbejdsgiveren løbende skal indeholde A-skat og arbejdsmarkedsbidrag af godet.

Det forventes, at institutionernes lønsystemer ændres, så der bliver mulighed for at indberette rådigheden af multimedierne til Skat.

Reglen træder i kraft fra og med indkomståret 2010, det vil normalt sige den 1. januar 2010, således at medarbejdere, der allerede har et eller flere goder til rådighed, omfattes af multimedieskatten, hvis goderne opretholdes. Det betyder derfor, at arbejdsgiveren inden den 1. januar 2010 skal undersøge, hvilke medarbejdere på arbejdspladsen der omfattes af den nye beskatning, og om der er mulighed for at udgå beskatning enten for visse medarbejdergrupper eller visse af goderne.

Hjemme-pc-ordninger

Der er indført en overgangsregel for de undervisningsinstitutioner, der har tilbudt medarbejderne de såkaldte hjemme-pc-ordninger, hvor medarbejderne foretager en egenbetaling mod at få en computer stillet til rådighed af arbejdsgiveren på bopælen til hel eller delvis privat benyttelse.

For disse ordninger, hvor der inden den 22. april 2009 er indgået aftale om, at medarbejderen skal betale arbejdsgiveren for at stille det pågældende gode til rådighed, og arbejdsgiveren afholder 25% af udgifterne, er det vedtaget, at reglerne om multimedieskat først har virkning fra indkomståret 2013. Det betyder, at gamle ordninger får lov til at udløbe uden nye skattemæssige konsekvenser for medarbejderne. Medarbejderen vil dog blive omfattet af multimedieskatten, hvis denne har et andet multimedie stillet til rådighed af arbejdsgiveren til privat benyttelse.

Hvilken betydning har indførelsen af multimedieskatten?

Indførelsen af multimedieskatten kommer ganske givet til at begrænse fleksibiliteten i arbejdslivet, f.eks. i forhold til den traditionelle hjemmearbejdsplads, som mange steder er en naturlig og integreret del af den nuværende arbejdsdag. Det kan også have betydning for fleksibiliteten hos børnefamilier, når børnene er syge, ligesom det i det hele taget kan

komme til at spille en rolle for den gensidige fleksibilitet, som mange danske virksomheder ser som en vigtig og nødvendig del af deres virksomhedskultur.

Hvis medarbejderne vælger at fortsætte deres nuværende rådighed over de forskellige multimedier, udløses en multimedieskat, som betyder, at medarbejdere, der ikke betaler topskat, skal betale ca. 1.225 kr. i skat årligt, mens der for medarbejdere, der betaler topskat, vil skulle betales ca. 1.700 kr. årligt.

Hvis du vil høre nærmere om multimedieskatten, og hvordan den påvirker medarbejderne på netop din institution, er du velkommen til at kontakte Betri Pihl Schultze, telefon 3945 9443, e-mail bps@pwc.dk

Etablering af VEU-centre

I forbindelse med 3 partsforhandlingerne i efteråret 2007 blev det vedtaget, at der skulle etableres centrale VEU-centre (kompetencecentre) til at rådgive virksomheder, disses medarbejdere og andre borgere, der måtte have behov for voksen- og efteruddannelse. Desuden skulle de nye VEU-centre være med til at skabe større effekt og kvalitet i uddannelsesindsatsen.

.....
Af Kim Vorret, kiv@pwc.dk

Efter flere politiske drøftelser blev det i 2008 besluttet, at der skulle etableres 8-14 regionale VEU-centre på allerede eksisterende institutioner. Oplægget til de kommende finanslovsforhandlinger for 2010 indikerer, at der vil blive etableret 9 VEU-centre.

VEU-centrene skal ifølge Undervisningsministeriet træde i kraft den 1. januar 2010.

Godkendelse

I løbet af foråret 2009 har de enkelte uddannelsesinstitutioner frivilligt indgået samarbejde med andre institutioner om udpegningen af den institution, som skal fungere som fremtidig værtsinstitution for det fremtidige regionale VEU-centre.

Ansøgningerne er i skrivende stund endnu ikke færdigbehandlet hos Undervisningsministeriet, så de enkelte institutioner ved endnu ikke, om de er godkendt som fremtidigt VEU-center.

Det er vores opfattelse, at der er mange materialer og procedurer mv., som snarest skal igangsættes, hvis det skal være muligt at åbne et fuldt funktionsdygtigt VEU-center pr. 1. januar 2010. Det må derfor forventes, at godkendelserne fra Undervisningsministeriet snarest udmeldes.

Når godkendelserne er udmøntet, skal bestyrelsen for værtsinstitutionen indgå en udviklingskontrakt med Undervisningsministeriet.

En forudsætning for udbydelse af voksen- og efteruddannelser kræver fra 1. januar 2010, at institutionen har en udbudsgodkendelse, og at institutionen indgår i et VEU-samarbejde. Det er således af afgørende betydning, hvilken værtsinstitution den enkelte institution skal indgå i samarbejde med.

Tilskud

Det er fortsat den enkelte institution, som har udbudsgodkendelsen til voksen- og efteruddannelserne. Tilskuddet for gennemført uddannelse tilfalder således fortsat den enkelte institution.

VEU-centret vil årligt modtage et fast tilskud på 1 mio. kr. til dækning af de omkostninger, der måtte opstå i VEU-regi. Tilskuddet er finansieret via reduktion i undervisningstilskuddene. Det er vores vurdering, at det faste tilskud i flere tilfælde ikke er tilstrækkeligt til at dække VEU-centrets omkostninger.

Forhandlingerne om globaliseringspuljen i efteråret 2009 kan muligvis føre til, at der tilføres yderligere midler til de enkelte VEU-centre.

Samarbejde, ansvar, procedurer mv.

I dag fungerer der allerede et stort samarbejde mellem de enkelte institutioner om udbydelse af efteruddannelse. Der foretages i vid udstrækning ind- og udlån af udbudsgodkendelser, hvilket er med til at sikre et udbud af efteruddannelse både lokalt og regionalt.

Fremover vil det i nogen udstrækning være VEU-centrets opgave at koordinere disse ind- og udlån, således at der regionalt sikres et optimalt udbud og afvikling af kurser. Spillereglerne for disse ind- og udlån bør aftales mellem de deltagende institutioner, da ansvaret for de gennemførte kurser fortsat påhviler den godkendte institution og dermed ikke nødvendigvis den udførende institution.

Det er fortsat den enkelte institution, som skal afholde kurserne. I højere grad end tidligere kan der dog opstå situationer, hvor kurser bliver samlet på én institution i VEU-samarbejdet. Men hvordan skal denne "fordeling" af kurser foregå, hvornår skal institutionerne informeres, så lærerpåsatning og lokalepåsætning er mulig i ordentlig tid osv.? Dette er alt sammen spørgsmål, som bør drøftes og aftales imellem de deltagende institutioner i VEU-centret, så der ikke opstår tvivl herom pr. 1. januar 2010.

Undervisningsministeriet har udmeldt, at der pr. 1. januar 2010 driftssættes en digitalisering af AMU's godt 3000 kursusudbud på webportalen EfterUddannelse.dk. På den nye portal vil der være oplysninger om udbud, digital kursustilmelding og digital ansøgning om VEU-godtgørelse.

Desuden vil der fra 1. juli 2010 blive mulighed for onlinebetaling, ligesom der vil blive etableret samarbejde mellem kursusportalen og de administrative systemer i a-kasserne og Undervisningsministeriet. Alt sammen til stor glæde for VEU-centrene og de deltagende institutioner.

Fremover vil brugerne af voksen- og efteruddannelsetilbuddene kun have behov for at søge vejledning om uddannelsesbehov ét sted, nemlig på VEU-centret. VEU-centret kan derfor have behov for ansættelse af vejledningspersonale, hvis vejledningen ikke kan foretages fra den enkelte institution i samarbejdet.

VEU-centret vil også have den koordinerende rolle i forbindelse med virksomhedsopsøgende arbejder, uddannelsesevalueringer, markedsføring mv. VEU-centret bør (i samarbejde med de deltagende institutioner) tage stilling til, om der er behov for ekstra ansættelse af personale, eller om der kan trækkes på medarbejdere hos de deltagende institutioner.

En aftale om eventuel medarbejderallokering til VEU-centret fra de enkelte institutioner bør snarest igangsættes, da der i den forbindelse kan opstå behov for reduktion i medarbejderstaben på den enkelte institution.

Herudover bør der indgås aftaler om den fælles markedsføring, herunder hvordan markedsføringen skal foregå og eventuelt afregnes mellem institutionerne.

Afslutning

Ovenstående er kun nogle af de procedurer og arbejdsgange, der snarest bør drøftes og aftales nærmere imellem de deltagende institutioner og VEU-centret for at undgå tvivl, når VEU-centret træder i kraft den 1. januar 2010.

Du er velkommen til at kontakte Kim Vorret, hvis du har spørgsmål omkring etablering af procedurer og retningslinjer for, hvordan VEU-centret kan koordinere indsatsen mellem de deltagende institutioner.

Tilsynsplaner

I Ajour Uddannelse nr. 1 gav vi en kort introduktion til Undervisningsministeriets tilsynsplaner, hvor vi bl.a. beskrev formål, sanktionsmuligheder, tilsynsprocessens faser og de særligt prioriterede tilsynsaktiviteter på erhvervsskolerne for 2009/2010. Formålet med denne artikel er derfor udelukkende at beskrive de særligt prioriterede tilsynsaktiviteter på gymnasierne for 2009/2010.

.....
Af Carsten Nielsen, cni@pwc.dk

Særligt prioriterede tilsynsaktiviteter på gymnasierne 2009/2010

Undervisningsministeriets tilsyn med de gymnasiale uddannelser omfatter tilsyn med selve uddannelserne og med de enkelte institutioners undervisningskvalitet samt overholdelse af regler, herunder også på private gymnasier.

De generelle screeninger af institutionernes uddannelseskvalitet er baseret på følgende kvalitetsindikatorer:

- Fuldførelsesprocenter
- Karakterer
- Overgangsfrekvenser til videregående uddannelse.

På baggrund af gymnasieforliget fra 2003 har tilsynet i perioden 2006-10 særligt fokus på implementeringen af reformerne af de gymnasiale uddannelser. Tilsynet vil bl.a. omfatte følgende aktiviteter:

- Gennemførelse af eksamen. Tilsynet baserer sig på en gennemgang af de indberetninger, som censorerne udarbejder om eksamensforløbene til Undervisningsministeriet. Mht. prøver i nye fag eller fag på nye niveauer vil ministeriet indhente uddybende information hos censorerne. Formålet er bl.a. at afsløre eventuelle uhenigtsmæssigheder i den tilhørende læreplan, og om den valgte prøveform er hensigtsmæssig i forhold til målopfyldelsen.
- Evaluering af skriftlig eksamen.
- Undersøgelse af omfanget af aflyst undervisning.

- Undersøgelse af skolernes opfyldelse af udbudskravene til sammensætning af studieretninger.
- Undersøgelse af institutionernes indsats for at begrænse frafaldet.
- Undersøgelse af institutionernes forvaltning af studie- og ordensreglerne på baggrund af evaluering foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut.
- Undersøgelse af planlagt uddannelsesetid i forhold (telefon 3945 3436) til den centralt normerede uddannelsesetid på aftenhold på hf-enkeltfag.
- Undersøgelse af institutionernes opfyldelse af kvalitetsbekendtgørelsens krav.

Ledelsen på gymnasierne bør naturligvis have særligt fokus på de prioriterede tilsynsaktiviteter for 2009/10. Vær særligt opmærksom på, at flere af ovenstående områder har betydning for, hvorvidt institutionen er tilskudsberettiget for de gennemførte aktiviteter.

Du er velkommen til at kontakte Carsten Nielsen, hvis du ønsker råd og vejledning om, hvordan jeres gymnasium kan være med til at sikre sig rette fokus på ovenstående forhold.

Der vil i senere udgivelser af Ajour Uddannelse blive sat fokus på særligt prioriterede tilsynsaktiviteter på voksenuddannelsescentrene, erhvervsakademierne og professionshøjskolerne.

Tips og råd

.....
Af Lars Østergaard, lad@pwc.dk

Nye tælleregler for introduktionskurser til almen­gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser

Tælleprincipperne for introduktionskurser til almen­gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser er ændret med virkning fra den 16. juni 2009. Fra og med tredje indberetningsperiode (dvs. fra og med den 16. juni 2009) udløser en elev på introduktionskursus årselevbidrag, hvis skolen kan konstatere, at den pågældende elev er mødt op til introduktionskurset.

En elev, der er mødt op til et introduktionskursus med en varighed på eksempelvis 2 dage, indgår således altid i aktivitetsopgørelsen med 2 dage, uanset om

vedkommende også møder op på kursets dag 2.

De ændrede tælleregler er nærmere beskrevet i henholdsvis AGV-tilskudsinstruksen version 2009.1, og tilskudsinstruksen version 2009.1, der er tilgængelige på Undervisningsministeriets hjemmeside. Introduktionskurser, der er afholdt før tredje kvartal 2009, skal opgøres efter de principper, der er beskrevet i instruksernes version 2008.1.

De nye tælleregler gælder udelukkende for introduktionskurser og dermed ikke for eksempelvis brobygningsforløb.

For brobygningsforløb er det således fortsat gældende, at alle tælleperioder har en varighed på 1 dag, og at en elev

kun udløser årselevbidrag, hvis den pågældende elev er aktiv på tælledagen.

Ensretning af regler om pædagogikum på de gymnasiale uddannelser

Folketinget vedtog i 2008 en lov om en ny fælles pædagogikumordning for lærere i de gymnasiale uddannelser. Den nye ordning er trådt i kraft pr. 1. august 2009.

Der har tidligere været to forskellige pædagogikumuddannelser for lærere ved de gymnasiale uddannelser, idet STX og HF havde egen fælles ordning, mens HHX og HTX havde pædagogikum delvist sammen med øvrige lærere ved erhvervsskolernes ungdomsuddannelse.

Med den nye fælles ordning tilstræbes der lige økonomiske vilkår for alle gym-

nasiale uddannelsesinstitutioner med pædagogikumkandidater, da tilskudsmodellen bliver ens for alle skoleformer. Samtidig får alle skoler frihed til selv at bestemme antallet af pædagogikumkandidater ud fra de lokale behov på den enkelte skole og uden central styring af antallet af kandidater.

Udgiften pr. pædagogikumkandidat fordeles på tre måder:

- Særskilt pædagogikumtaxameter pr. kandidat: DKK 140.700
- Indeholdt i almindelige undervisningstaxameter pr. kandidat: DKK 111.200
- Tilskud til kursusudbydere i teoretisk pædagogikum: DKK 29.500
- I alt: DKK 281.400.

De DKK 111.200, der er indeholdt i de almindelige undervisningstaxameter, er udgiften pr. pædagogikumkandidat. Da undervisningstaxametret uddeles pr. elev, er beløbet omregnet, så der er overensstemmelse mellem denne udgift og tilskuddet. I runde tal skal der ifølge Undervisningsministeriets beregninger ca. 180 årselever til at finansiere udgiften til en pædagogikumkandidat.

Nye retningslinjer for udpegning af censorer

Den 17. august 2009 har Undervisningsministeriet udstedt en ajourført bekendtgørelse for prøver og eksamener i erhvervsrettede uddannelser.

Fremover er det nu – igen – institutionerne, som udpeger censorer, hvor udpeg-

ningen hidtil har været foretaget af Undervisningsministeriet. Den enkelte institution kan således fordele censoropgaverne mellem egne undervisere. På den måde kan censoropgaverne anvendes til at "udfylde" evt. ledig tid hos den enkelte underviser eller begrænse overtid hos en anden underviser.

Vi vurderer derfor, at der kan spares mange lønkroner ved en optimering af censoropgaverne blandt skolens undervisere – enten ved reduktion af undertid eller begrænsning af overtid.

